

MAGYAR REPÜLŐ SZÖVETSÉG BIZTONSÁGI SZERVEZET

ZÁRÓJELENTÉS

195/2003 sorszámú LÉGIKÖZLEKEDÉSI BALESET

Matkópuszta-repülőtér

2003.09.07.

**02004: gyári számú
ZF-2: típusú ejtőernyő**

A szakmai vizsgálat célja légiközlekedési baleset és a repülőesemény okának, körülményeinek feltárása és a hasonló esetek megelőzése érdekében szükséges szakmai intézkedések kezdeményezése, valamint javaslatok megítélése. A szakmai vizsgálatnak semmilyen formában nem célja a vétkesség vagy a felelősség vizsgálata és megállapítás.

MAGYAR REPÜLŐ SZÖVETSÉG BIZTONSÁGI SZERVEZET

Budaörsi Repülőtér
2042 Budaörs 2. Pf.: 8.

LÉGIKÖZLEKEDÉSI BALESET ZÁRÓJELENTÉS

POLÉBISZ sorszám:	195/2003
MRSZ-BISZ eseményszám:	41/2003
Üzembentartó:	Magyar Repülő Szövetség
Tulajdonos:	IX.ker. Ejtőernyős klub
Gyártó:	MRSZ Ejtőernyő Gyártó és Javító Üzem
Típus:	ZF-2
Gyári száma:	02004
Az eset helye:	Matkópuszta-repülőtér
Eset ideje:	2003.09.07. 13 óra 05 perc
Eset kategóriája	baleset

ÁTTEKINTÉS

A sérülés bekövetkezése után azonnal, az ugrásvezető a sérültet kórházba szállította és jelentette az eseményt az MRSZ-BISZ ügyeletesének. Miután a kórházban megállapították a lábtörés tényét, az MRSZ-BISZ ügyeletes továbbította a jelentést a PoLéBiSz felé, illetve az ugrásvezető értesítette a BM ügyeletet. A PoLéBiSz igazgatója az esemény szakmai vizsgálatát az MRSZ-BISZ hatáskörébe utalta. Az MRSZ-BISZ főmunkatársa a vizsgálattal, Oross János eseményvizsgálót és Szeder Ferenc ejtőernyőst –volt oktatót, beugrót- bízta meg.

A MRSZ-BISZ vezetője, kivizsgáló szakbizottságot (a továbbiakban KSzB) jelölt ki.

A KSzB vezetője: Oross János eseményvizsgáló

A KSzB tagja: Szeder Ferenc ejtőernyős

A szakmai vizsgálat lezárásának időpontja és eredménye: 2003. november 10.

Az esemény oka a tanuló nem megfelelő „rákészülése” az ugrásra, az ereszkedés élménye és a látvány elvonta a figyelmét, nem, illetve késve vette tudomásul az oktató rádió adott utasításait.

1. TÉNYBELI INFORMÁCIÓK

1.1. Az ejtőernyős ugrás lefolyása: A tanuló 1000 m-ről ugrott bekötött légcellás ernyővel, az üzemnap negyedik felszállásának első rárepüléséből, első kiugróként. A gépelhagyást és az ejtőernyő nyílás utáni teendőket rendben elvégezte. Ereszkedés közben azokat a manővereket hajtotta végre, amelyekre a rádió utasítást kapott. Földközélemben azonban, többszöri felszólítás ellenére sem fordult széllel szembe, ezért hátszélben és kissé terpesztett lábbal ért földet.

1.2. Személyi sérülések: Jobb boka törés.

1.3. A légi jármű rongálódás: A légi járművön sérülés nem keletkezett.

1.4. Egyéb kár: Nem keletkezett.

1.5. Személyzet adatai:

1.5.1. A ejtőernyős adatai:

Szakszolgálati engedélye:	nincs
Kora, neme:	32 éves, férfi
Képesítése:	tanuló
Jogosítása:	nincs
Szakmai érvényessége:	2003.12.31.
Eü. érvényessége:	2005.07.23.
Összes ugrása:	2 ugrás
Típuson ugrása:	2 ugrás
Utolsó hónapban ugrása:	2 ugrás
Utolsó napon ugrása:	1 ugrás

1.5.2. A ugrásvezető adatai:

Szakszolgálati engedélye:	2621
Kora, neme:	47 éves, férfi
Képesítése:	oktató
Jogosítása:	beugró
Szakmai érvényessége:	2004.12.31.
Eü. érvényessége:	2005.04.24.
Összes ugrása:	1716 ugrás

1.6. Légi jármű adatai:

1.6.1. Az ejtőernyő hevederrendszer adatai:

Típusa:	ZTH-Tanuló III.
Gyári száma:	02002
Gyártó ország:	Magyarország
Gyártó vállalat:	MRSZ Ejtőernyő Gyártó és Javító Üzem
Gyártási év:	2002
Alkalmassági biz. száma:	12257/1997
Érvényessége:	2012.05.08

1.6.2. Az főernyő adatai:

Típusa:	ZF-2
Gyári száma:	02004
Gyártó ország:	Magyarország
Gyártó vállalat:	MRSZ Ejtőernyő Gyártó és Javító Üzem
Gyártási év:	2002
Alkalmassági biz. száma:	531019/2002
Érvényessége:	2112.05.08.
Összes ugrás gyártás óta:	92 ugrás
Üres tömege:	6 kg
Megengedett terhelés min:	50 kg, max: 120 kg, tényleges: 98 kg,

1.6.2. A mentőernyő adatai:

Típusa:	ZT-2
Gyári száma:	01005
Gyártó ország:	Magyarország
Gyártó vállalat:	MRSZ Ejtőernyő Gyártó és Javító Üzem
Gyártási év:	2001
Alkalmassági biz. száma:	9939/1996
Érvényessége:	2011.05.10.
Összes ugrás gyártás óta:	1 (beugrás)
Üres tömege:	5 kg
Megengedett terhelés min:	50 kg, max: 130 kg, tényleges: 98 kg,

1.7. Meteorológiai adatok: hőmérséklet 23°C, légnyomás 1010 hPa, szélirány 170°, szélsébség 3-4 m/S, látástávolság 20 km, felhőzet 0 okta

1.8. Navigációs berendezések: Nincs alkalmazva.

1.9. Összeköttetés: Rádió összeköttetés az ugró és az oktatója között.

1.10. Repülőtéri adatok: N 46°48'48" / E 019°39'54"

1.11. Légijármű adatrögzítők: Nincs alkalmazva.

1.12. A roncsra és a földetérésre vonatkozó adatok: Roncs nem keletkezett.

1.13. Az orvos és az igazságügyi orvos szakértői vizsgálatok adatai: A sérültet kórházba szállították, ott állapították meg a lábtörést. Nem volt szükség igazságügyi orvosszakértői vizsgálatra.

1.14. Tűz: Nem keletkezett.

1.15. A túlélés lehetősége: Életre veszélyes helyzet nem alakult ki.

1.16. Próbák és kísérletek: Próbákra és kísérletekre nem volt szükség.

1.17. Szervezetek jellemzése: Az ugróüzemet szervező IX.ker Ejtőernyős Klub az MRSZ üzemeltetésében van. A kiképzéshez megfelelő oktatói állománnyal és felszereléssel rendelkezik.

1.18. Kiegészítő adatok: Beszerzésére nem volt szükség.

1.19. Hasznos vagy hatékony kivizsgálási módszerek: Hagyományos, bevált módszerekkel történt a kivizsgálás.

2. Elemzés

A tanuló élete második ejtőernyős ugrását hajtotta végre, bekötött légcellás képzés hallgatójaként. A képzési tematika célkitűzései szerint, az első két ugrás bevezetőnek számít a felszerelés, az alaptevékenységek és az ugróterület megismerése a feladat. A felkészülés, majd a vizsga és az első ugrás között a tanuló emlékezete szerint kb. két hét telt el, újabb két hét múlva ugrotta a másodikat. A legelső bevezető ugrását rendben végrehajtotta, elmondása szerint egy kis szorongással. A második ugrásánál sokkal felszabadultabbnak érezte magát, élvezte az ereszkedést és gyönyörködött a látványban. Saját megítélése szerint is kevésbé figyelt a rádión kapott utasításokra. Szerinte lehet, hogy késve, de széllel szembe fordulva ért földet, holott az oktató és a szemtanú nyilatkozata szerint, valamint a sérülésből következően egyértelműen hátszélben. A tanuló véleménye szerint –és ez valószínűleg így igaz- az is elősegítette a sérülés bekövetkezését, hogy míg korábban aktívabban sportolt, az utóbbi időben szinte teljesen leállt és valamelyest elhízott. Utólag úgy gondolta, hogy bár zárni akarta a lábait, de nem tudta a megfelelő mértékben.

3. Következtetések

A körülményekből és a sérült nyilatkozatából azt a magállapítást lehet megtenni, hogy tudatilag nem volt megfelelően felkészülve az ejtőernyős ugrásra. Itt nem az elvégzett felkészítés hiányosságáról van szó, hanem a tanuló ráhangolódásáról, arról, hogy mennyire vette komolyan, mennyire készült a feladatra.

Az, hogy ereszkedés közben lekötötte a látvány szépsége, az természetes és jó, de nem szabad, hogy elvonja a figyelmet a szükséges teendőkről.

Túlsúlyosnak ítélte meg saját magát –az orvosi követelmény szintet nem lépte túl- csak a korábbi testsúlyához képest hízott. Ha komolyabban veszi a feladatot, az ugrások előtt kondicionálja magát.

Viszonylag hosszú kihagyás volt a vizsga, és az ugrások között, két-két hét, valószínűleg ez is hátráltatta a megfelelő ráhangolódást.

4. Biztonsági ajánlások

Az eseménnyel kapcsolatban intézkedésre, vagy a képzési tematika változtatására nincs szükség.

Szükséges azonban, ismételten felhívni az oktatók figyelmét, arra az általuk jól ismert tényre, tudatosítanunk kell a tanulókkal azt, hogy ez a szép sport, az ejtőernyőzés, kellő figyelem hiányában, ilyen vagy ennél sokkal súlyosabb következményekkel járhat.

Budapest, 2004. január 20.

.....
Spang Ferenc
MRSZ Repülésbiztonsági főmunkatárs